

25.10.2022

§ 587

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys kaupunginhallitukselle Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän kanssa tehdyn joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta tehdyn sopimuksen lisäsopimuksen hyväksymiseksi

HEL 2022-011258 T 00 01 06

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän kanssa tehdyn joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamista koskevan sopimuksen lisäsopimuksen L4, joka koskee sähköbussien latausinfraan kustannusten korvaamista (liite 1).

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan edellä mainitun lisäsopimuksen L4 sekä jatkossa päättämään joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamista koskevan sopimuksen ja sen lisäsopimusten L1 - L4 vähäisistä teknisistä korjauksista ja tarkennuksista muun kuin metron infraan osalta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Lauri Kangas, johtava liikenneasiantuntija, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lisäsopimus L4
- 2 Sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta
- 3 Lisäsopimus L1
- 4 Lisäsopimus L2
- 5 Lisäsopimus L3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tausta

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

Helsingin kaupunginhallitus on 21.2.2011 § 194 päättänyt oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (jälj. HKL) tekemään Helsingin joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta ja kustannusten jakamisesta HSL-kuntien kesken sopimuksen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (jälj. HSL) kanssa. Helsingin kaupungin ja HSL:n välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta (jälj. infrasopimus, liite 2) on allekirjoitettu 7.12.2011 ja tullut voimaan 1.1.2010 lähtien.

Infrasopimusta on myöhemmin täydennetty kolmella lisäsopimuksella:

- Lisäsopimus L1, sopimus uuden joukkoliikenneinfran kulujen kohdistamisesta, 24.3.2015 (liite 3)
- Lisäsopimus L2, muutokset koskien kustannuksia sähköbussien latausinfraan, kaupunkiraideliikennelain vaatimuksista sekä ns. rai-vausautotoiminnoista, 28.12.2017 (liite 4)
- Lisäsopimus L3, hiilidioksidivapaan sähkön ja eko-kaukolämmön kustannusten korvaaminen osana joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamista, 14.6.2019 (liite 5)

Helsingin kaupunginvaltuusto on 22.9.2021 § 282 päättänyt HKL:n toiminnan yhtiöittämisestä metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta. Yhtiöittämisen myötä vastuu HSL:n kanssa tehdystä infrasopimuksesta sekä siihen liittyvät rahavirrat ovat siirtyneet HKL:ltä kaupunkiympäristön toimialalle lukuun ottamatta metron infraan liittyvää osuutta.

Lisäsopimus sähköbussien latausinfraan kustannusten korvaamista

Lisäsopimuksen sisältö

Infrasopimuksen lähtökohta on, että kaupunki toteuttaa joukkoliikenneinfran. HSL korvaa kaupungille 50 % kaupungin toteuttaman joukkoliikenneinfran pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infraan hallinto- ja ylläpitokulut.

HSL ja kaupunki päätyivät ePeli-sähköbussiprojektissa saatujen kokemusten perusteella siihen, että sähköbussien lataaminen kannattaa hankkia palveluna HSL:n toimesta sen sijaan että kaupunki hankkii latausinfraan.

HSL:n hankkiessa latauspalvelun palveluntarjoaja vastaa sen toimivuudesta suoraan HSL:lle, joka on myöskin latauspalvelua hyödyntävän bussiliikenteen tilaaja. Tämä yksinkertaistaa vastuuketjuja ja edistää latauspalvelun luotettavaa toimintaa. HSL voi myöskin kilpailuttaa latauspalvelua seudullisina kokonaisuuksina, mikä parantaa edellytyksiä saada aikaan toimiva kilpailu.

Lisäsopimuksen nojalla HSL voi tehdä investointeja sähköbussien latausinfraan ja kohdistaa 50 % pääoman poistoista ja koroista kaupungille. HSL vastaa latauspalvelun ylläpitokustannuksista täysimääräisesti. Kaupunki vastaa edelleen latauspalvelun tarvitsemien tilojen järjestämisestä ja rakentaa tarvittaessa latauspalvelun tarjoajan käyttöön infraa. Kaupunki perii näistä edelleen HSL:ltä infrakorvausta infrasopimuksen mukaisesti.

Kun lisäsopimus L4 on allekirjoitettu, se tulee voimaan takautuvasti 1.8.2021 lähtien ja on voimassa toistaiseksi.

Taloudelliset vaikutukset

Pääoman poistojen ja ylläpitokustannusten osalta lisäsopimuksella ei ole kustannusvaikutusta. Kun HSL hankkii latauspalvelun, kaupunki korvaa sitoutuneen pääoman korot, eikä saa korkokorvauksia. Vastavasti kaupungin ei tarvitse rahoittaa investointia latauslaitteistoon. Tästä rahoitusjärjestelyn erosta kaupungille koituvat kustannukset ovat alle 2 000 euroa vuodessa latausasemaa kohden. Helsingissä on tällä hetkellä kaksi latausasemaa, joille HSL on hankkinut latauspalvelun, joten vuosittainen kustannusvaikutus on alle 4 000 euroa.

Latausasemia oletetaan tulevaisuudessa rakennettavan Helsinkiin korkeintaan kymmeniä. Siten sopimuksen vuosittaisen kokonaisvaikutuksen kaupungille arvioidaan pitkälläkin aikavälillä olevan alle 0,1 milj. euroa vuodessa. HSL:n infrakorvaukset ovat nykyisin suuruudeltaan noin 30 milj. euroa vuodessa.

Arviossa ei ole huomioitu seudullisella kilpailutuksella mahdollisesti saatavia säästöjä, koska niiden määrästä ei ole tarkempaa tietoa.

Kaupunki ja HSL sopivat latausasemien toteuttamisesta osana joukko-liikenneinvestointien suunnittelua.

Infrakorvaussopimuksen ja sen lisäsopimusten muuttaminen

Infrakorvaussopimus lisäsopimuksineen kuuluu HKL:n toiminnan yhtiöittämisen myötä kaupunkiympäristön toimialan vastuulle metron infraan lukuun ottamatta. Metroliikenteen infran osalta infrakorvaussopimus kuuluu toistaiseksi edelleen HKL:lle. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että kaupunkiympäristön toimialajohtaja voi jatkossa tarvittaessa päättää mahdollisista infrasopimuksen ja sen lisäsopimusten vähäisistä muutoksista muun kuin metron infran osalta.

Mahdolliset uudet HSL:n kanssa tehtävät infrasopimuksen lisäsopimukset sekä taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävät muutokset

olemassa olevaan sopimukseen ja sen lisäsopimukseen on tarkoitus jatkoissa tuoda kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Joukkoliikenteen kustannusten korvaamisesta päättämistä ei ole säädetty tai määrätty millekään toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle, vaan siitä on päätetty kaupunginhallituksen päätöksellä 21.2.2011 § 194 ja myöhemmin HKL:ssä ko. päätöksen nojalla.

HKL:n toiminnan yhtiöittämisen myötä vastuu infrasopimuksesta metron infraa lukuun ottamatta on siirtynyt kaupunkiympäristön toimialalle, eikä sen vuoksi ole tarkoituksenmukaista, että HKL päättäisi aiemman kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti niistä infrasopimukseen liittyvistä asioista, jotka eivät kuulu enää sen tehtäviin.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Lauri Kangas, johtava liikenneasiantuntija, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lisäsopimus L4
- 2 Sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta
- 3 Lisäsopimus L1
- 4 Lisäsopimus L2
- 5 Lisäsopimus L3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano